

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9P/196/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813212127
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ružena Vašková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813212127.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ruženou Vaškovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú L. Y., J.. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie SPO detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, otca: Z. Y.H., J.. XX.XX.XXXX, G. E. Č.. X, Q. I. J. Y., a matky: D. Y., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. E. X, XXX XX E., Y..Č.. S. XXXX, XXX XX I. J. Y., o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu a o protinávru matky, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú L. Y., J.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca Z. Y., J.. XX.XX.XXXX.

Matka je povinná platiť výživné na maloletú L. Y. mesačne po 50,- eur, vždy do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám otca, počnúc dňom 01.10.2013.

Dlžné výživné za obdobie od 01.10.2013 do 30.04.2014 v sume 219,- eur súd povoľuje matke splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,- eur pod následkom straty výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matka je povinná do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca zaplatiť výživné vo výške 131,- eur.

Styk matky s maloleťm dieťaťom je neobmedzený.

Súd proti návrh matky o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti zamieta.

V prevyšujúcej časti súd návrh otca zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného mesačne po 150,- eur, počnúc dňom 1.10.2013. Styk matky s maloletou navrhoval upraviť neobmedzene. V návrhu uviedol, že z nich manželstva pochádzajú 3 deti, z toho sú už dve plnoleté. V súčasnej dobe je v jeho opatere maloletá L., ku ktorej neboli upravené práva a povinnosti. Na strane matky dlhodobo pretrvávajú problémy s konzumáciou alkoholu. Viackrát k nej bola privolaná policajná hliadka z OOPZ Slovenská Kajňa. Niekoľko krát bola prijatá na hospitalizáciu na psychiatrii, túto však stále na vlastnú žiadosť na druhý deň ukončila. 5.10.2013 opustila spoločnú domácnosť. Najprv bývala u svojej sestry. Toho času býva v podnájme vo Vranove nad Topľou. Odkedy nežijú v spoločnej domácnosti, matka si iba čiastočne plnila vyživovaciu povinnosť k maloletej a to

výživným, ktorého výška nezodpovedá veku a odôvodneným potrebám maloletej dcéry. Okrem iného výživné vo výške 131,- eur bolo zaslané k rukám maloletej L., preto ho nevyzdvihol a bolo naspäť vrátené matke. Keďže matka sa nepodieľa na osobnej starostlivosti a jej prístup k rodine je nezodpovedný, preto žiada súd, aby po vykonanom dokazovaní a na základe listinných dôkazov zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, zo strany matky určil výživné a styk matky s maloletou upravil ako neobmedzený.

Matka spočiatku súhlasila so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca, avšak v priebehu pojednávania podala protinávrh, žiadala, aby maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Poznamenala, že na Okresnom súde Vranov n.T. podala návrh na rozvod manželstva. Vo veci nebol vytýčený termín pojednávania z dôvodu, lebo požiadala súd o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Uviedla, že terajšie finančné možnosti jej neumožňujú plniť si vyživovaciu povinnosť k dcére tak, ako to žiada otec.

Kolízny opatrovník uviedol, že po prešetrení pomerov na strane rodičov má zato, že obidvaja rodičia potvrdili, že maloletá odmieta kontakt s matkou, žije pri otcovi, ktorý jej zabezpečuje všestrannú starostlivosť, preto odporúčal súdu, aby maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti. Protinávrh matky o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti navrhoval zamietnuť. Poznamenal, že treba brať do úvahy aj názor maloletej a nie je ani v záujme maloletej, aby bola nasilu zverená do osobnej starostlivosti druhého rodiča. Zároveň odporučil zaviazat' matku platením výživného podľa jej schopností, možností a majetkových pomerov. Kolízny opatrovník uviedol, že vyžiadal správu o príjme zo strany zamestnávateľa matky a pokiaľ matka tvrdila výšku jej mesačnej odmeny, je to málo dôveryhodné tvrdenie, vzhľadom k frekvencii výkonu práce a k nevyhnutným výdavkom s tým spojenými. Čo sa týka návrhu otca o úpravu styku, odporúčal upraviť styk ako neobmedzený.

Z rodného listu maloletej L. Y. vyplýva, že táto sa narodila XX.X.XXXX, kde ako otec je uvedený Z. Y., J.. XX.XX.XXXX a matka D. Y., J.. XX.XX.XXXX.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: rodný list maloleteho dieťaťa, lustrácia rodičov v sociálnej poisťovni, správa Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, pripojeného spisu Okresného súdu Vranov n.T. 7C 103/2014 a z neho rozsudku zo dňa 28.3.2014, dokladmi o plnení si vyživovacej povinnosti matky k maloletej, správy Okresného riaditeľstva PZ vo Vranove nad Topľou, oboznámením odpisov mzdových listov od zamestnávateľských organizácií rodičov, správy Obce Holčikovce, dokladov o mesačných výdajoch na maloletú dcéru, lekárskymi správami o zdravotnom stave maloletej, výpisov z úverového účtu na čl. 23-25, úverovej zmluvy na čl. 26 a zistil nasledovný skutkový stav.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že žiada, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného a upravil styk ako neobmedzený. Poznamenal, že s matkou maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od 5.10.2013. Najprv bola pri svojej sestre a má vedomosť o tom, že toho času sa presťahovala do bytu do podnájmu vo Vranove n.T. Celková atmosféra v rodine je podmienená správaním matky a negatívne vplýva na zdravotný stav maloletej. U matky dlhodobo pretrvávajú problémy s konzumáciou alkoholu, trvá už asi po dobu 8 rokov, za posledné 2 roky jej správanie je neúnosné. Matka odmieta akékoľvek liečenie, niekoľkokrát bola privolaná policajná hliadka z dôvodu jej agresívneho správania ako aj záchranná služba, ktorá ju odviezla na psychiatrickú liečebňu „Strážany“, avšak na druhý deň matka podpísala reverz a z liečebne odišla. Pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov voči nej bolo podané aj trestné oznámenie, ktoré bolo odstúpené na priestupkové oddelenie. Poprel, že by matka maloletej mala iba príjem, ktorý pozostáva z príjmu, ktorý dosahuje na základe dohody a predložila doklad o výške príjmu 40,- eur mesačne, lebo matka maloletej pracuje so svojou sestrou v pekárni, od ktorej vie, že jej skutočný príjem je 500,- eur mesačne, aj keď pracujú na dohodu. Po odchode zo spoločnej domácnosti matka sa s maloletou nestretáva, nezaujíma sa o ňu, aj keď je pravdou, že maloletá sa s ňou stretávať nechce. Potvrdil, že jeho priemerný mesačný príjem bol za obdobie posledných 6 mesiacov vo výške 576,22 eur. S výchovou a výživou maloletej má vysoké výdavky, má 17 rokov, študuje na Obchodnej akadémii vo Vranove n.T. Mesačne tejto uhrádza cestovné do školy 37,723 eur, ďalšie výdaje na kozmetiku a hygienické potreby 13,- eur mesačne, uhrádza stravu za seba a za maloletú dcéru vo výške 100,- eur mesačne, maloletej uhrádza pravidelne poisťku vo výške 6,50 eur a nepravidelné výdaje má do triedneho fondu od 5 do 10,- eur a taktiež na školské výlety. Maloletá má zdravotné problémy so srdcom, preto musí pravidelne navštevovať kardiologickú ambulanciu v Trebišove, ktorú navštevuje 4 krát ročne, s tým, že jedna cesta činí 68,- eur. Uviedol, že

maloletá má zdravotné problémy s chrbticou, táto musí navštevovať rehabilitačné zariadenie a zakupuje jej cvičebné prostriedky, za ktoré uhrádza cca 30,- eur. Maloletá dcéra nosí strojček na zuby, za ktorý pri nasadení zaplatil poplatok 140,- eur a ďalšie pravidelné mesačné kontroly činia 19,- eur. Aj so svojím zdravotným stavom má zvýšené výdaje na lieky a to 40,- eur mesačne. Lieči sa na vysoký tlak a astmu. Poznomenal, že zo svojho príjmu uhrádza aj úvery vo výške 431,47 eur mesačne, s tým, že ide o úvery, ktoré si zobrali na opravu strechy, na svadbu pre ich syna a taktiež na preklenutie zlého finančného obdobia, kedy nepracovala matka maloletej. Uviedol, že má vedomosť o tom, že matka v prenájme nebýva sama, býva so svojím terajším priateľom. K mimomanželskej známosti sa sama aj doznela. K svojej výpovedi uviedol, že matka, odkedy opustila spoločnú domácnosť si plnila vyživovaciu povinnosť od mesiaca október 2013 do 30.4.2014 a to nasledovne: mesiac október 2013 - 15,- eur, november 2013 - 15,- eur, december 2013 - 15,- eur, január 2014 - 15,- eur, február 2014 - 15,- eur, marec 2014 - 28,- eur a apríl 2014 - 28,- eur. Vyživovaciu povinnosť za uvedené obdobie si celkovej matka plnila vo výške 131,- eur, avšak toto výživné bolo zasielané na adresu maloletej L. Y., preto výživné od matky neprijal a vrátil ho naspäť.

Matka na pojednávaní uviedla, že skutočnosti, ktoré uvádza otec v návrhu sa nezakladajú na pravde. Na Okresný súd Vranov n.T. podala návrh na rozvod manželstva, v ktorom uviedla, že bola nútená opustiť spoločnú domácnosť v obci Holčíkovce. Z tejto ju vyhodil otec maloletej a svokra. Zmenila svoje stanovisko, čo sa týka úpravy práv a povinností k maloletej L., túto žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti, aj keď v návrhu na rozvod manželstva uviedla, že by súhlasila s tým, aby dcéra zostala v starostlivosti otca, ale to len z toho dôvodu, že si hľadá prácu v zahraničí, preto by nemohla zabezpečovať starostlivosť o maloletú dcéru. Keďže prácu v zahraničí nenašla, hľadá si zamestnanie na území SR, preto podáva tento protinávrh a žiada, aby maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti, zo strany otca aby bolo určené výživné a návrh otca o úprave práv a povinností k maloletej dcére aby súd zamietol. K svojim majetkovým pomerom uviedla, že v súčasnosti býva v podnájme vo Vranove n.T., mesačne za tento uhrádza sumu 220,- eur. Je evidovaná na Úrade práce, soc. vecí a rodiny. Pracuje na dohodu a jej mesačný príjem predstavuje v čistom sumu 44,- eur. Otec býva spolu s maloletou dcérou v Holčíkovciach, je zamestnaný ako strážnik pre firmu Remopel. Maloletej dcére, odkedy opustila spoločnú domácnosť, prispieva mesačne nepravidelnými sumami, o ktorých skutočnostiach predložila súdu doklady. Zo svojho príjmu spláca pôžičku v spoločnosti

Quatro vo výške 30,- eur mesačne, pôžičku Poštovej banke vo výške 45,- eur mesačne. Ďalšie náklady má na telefón a to paušál mesačne 35,- eur, s tým, že k 1.4.2014 uvedený paušál si zruší a bude užívať kredit vo výške 10,- eur mesačne. Okrem toho potrebuje finančné prostriedky na cestovné do zamestnania cca 12,- eur mesačne, hygienické potreby 20,- eur mesačne, ošetrovanie cca 20,- eur mesačne, na stravu cca 80,- eur mesačne. Uviedla, že po odchode zo spoločnej domácnosti si plní vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére L. vo výške 15,- eur, s tým, že do budúcnosti plánuje jej poslať sumu 20,- eur mesačne. Do konca roka 2013 poberala dávku v nezamestnanosti zo sociálnej poisťovne v priemernej výške 167 až 185,- eur mesačne. Keďže jej príjem je nízky, výdaje jej pomáhajú hradíť príbuzní. Potvrdila, že má mimomanželskú známosť, aj keď so svojím priateľom nežije v spoločnej domácnosti. S týmto sa stretáva iba počas príchodu jej priateľa z turnusov domov, ktorý je zamestnaný v Seredi.

Z odpisu mzdového listu od zamestnávateľskej organizácie otca a to spoločnosti Remotel s.r.o. vyplýva, že jeho priemerný mesačný príjem za obdobie 6 mesiacov dosahuje sumu 576,22 eur mesačne.

Z odpisu mzdového listu od zamestnávateľskej organizácie matky vyplýva, že matka maloletej pracuje na dohodu, pričom jej mesačný príjem za odpracované hodiny predstavuje cca 40,- eur.

Z predloženého listinného dôkazu matkou a to zmluvy o nájme zo dňa 8.4.2013 vyplýva, (zo spisu 7C 103/2014), že navrhovateľka býva v podnájme. Nájomný vzťah vznikol dňa 12.2.2014 a uzatvoril sa na dobu neurčitú na 3 mesiace od jeho vzniku. Za uvedený nájom navrhovateľka platí mesačne zálohu a na ďalšie služby a náklady vo výške 220,- eur.

Zo správy sociálnej poisťovne Vranov n.T. zo dňa 12.3.2014 vyplýva, že matka maloletej je evidovaná u zamestnávateľa Migaľová Gabriela, ako zamestnanec, na dohodu o pracovnej činnosti.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že matka maloletej z predmetného úradu nepoberá žiadne sociálne dávky a otec maloletej pobera prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne.

Z lekárskej správy fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A. Reimana Prešov z 20.12.2012 vyplýva, že matka maloletej bola prevezená sanitkou RZP z miesta trvalého bydliska (Holčíkovce), z dôvodu agresívneho správania sa pod vplyvom alkoholu.

Z potvrdenia Obvodného oddelenia PZ v Slovenskej Kajni zo dňa 26.9.2013 vyplýva, že bolo podané ústne oznámenie o robení schválností, vyhrážaní sa a nadávkach zo strany matky maloletej. Zo správy o prešetrení uvedeného oznámenia vyplýva, že toto ústne oznámenie bolo šetrené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 písm. b) Zákona č. 372/90 Zb.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 7C 103/2014 a z jeho rozsudku zo dňa 28.3.2014 bol návrh matky maloletej o určenie manželského výživného zamietnutý. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že hlavným dôvodom, pre ktorý súd návrh o určenie manželského výživného zamietol je rozpor s dobrými mravmi. Tento rozpor vyplýva zo skutočnosti, že navrhovateľka- matka maloletej, má mimomanželskú známosť, čo potvrdili obaja účastníci konania, t.j. rodičia maloletej, pričom nie je pre rozhodnutie podstatné, či s priateľom matka maloletej žije v spoločnej domácnosti alebo nie. Podstatné je, že porušuje povinnosti, ktoré jej ukladá Zákon o rodine, pretože rodičia maloletej sú stále manželia, aj keď bol podaný návrh na rozvod manželstva, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, a 2, Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine, každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

V zmysle § 75 ods. 1, veda prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Vykonaným dokazovaním a v súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou maloleté dieťa súd zveril do osobnej starostlivosti otca a to od doby, od kedy rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Výsledkami vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že otec má lepšie možnosti a schopnosti na to, aby naďalej zabezpečoval riadnu starostlivosť o maloletú dcéru a aby maloletá bola riadne vychovávaná. Správanie matky k rodine je nezodpovedné, nedôstojné, požíva alkoholické nápoje, na výchove maloletej dcéry sa nepodieľa, udržiava mimomanželskú známosť, ku ktorej sa priznala a podala návrh

na rozvod manželstva, preto je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca. V citových väzbách i s ohľadom na vek má maloletá dcéra bližší vzťah k otcovi, ktorý je zdrojom istoty a bezpečia a protinávrh matky o zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti zamietol.

Keďže však je v záujme maloletého dieťaťa, aby udržiavalo kontakt aj s druhým rodičom - matkou, v súlade s ustanovením § 29 Zákona o rodine, súd upravil styk matky s maloletou dcérou ako neobmedzený.

Vyživovaciu povinnosť matky k maloletej dcére určil od 1.10.2013 vo výške po 50,- eur mesačne, s tým, že dlžné výživné za obdobie od 01.10.2013 do 30.04.2014 v sume 219,- eur povolil matke splácať v mesačných splátkach po 10,- eur od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň súd zaviazal matku zaplatiť k rukám otca výživné vo výške 131,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré už síce bolo zaslané, avšak k rukám maloletej dcéry, ktoré bolo naspäť vrátené matke (50,- eur x 7 mesiacov = 350,- eur), dlh $350 - 131 = 219,-$ eur.

Súd pri určení výšky výživného prihliadal na vek maloletej dcéry, jej odôvodnené potreby, zdravotný stav a výdaje, ktoré má otec spojené s úhradou zvýšených nákladov s jej zdravotným stavom. Súd neuveril tvrdeniam matky, o jej príjme, lebo mesačné výdaje, ktoré uhradza, vysoko prevyšujú jej príjem, ktorý uviedla, že predstavuje sumu 40,- eur mesačne, lebo je zamestnaná na základe dohody. Je v záujme matky, aby si hľadala lepšie platené pracovné miesto. Finančné prostriedky miňa na nákup alkoholu, splácanie pôžičiek nebankovým spoločnostiam a úhradu poplatkov za mobilné telefóny.

S poukazom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na súdny výkon rozhodnutia alebo návrhom na exekúciu.